



Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

Position paper

Opgesteld voor het rondetafelgesprek op 26 september 2024
over de voorstellen betreft de verordeningen welzijn en
traceerbaarheid van honden en katten en het welzijn van
dieren tijdens transport.



Voor elke schakel in de keten en voor het toezicht is van belang dat duidelijk is wat wel en niet is toegestaan. Alleen dan zijn normen voor ondernemers na te leven. Daarnaast is voor het toezicht handhaafbare en uitvoerbare regelgeving cruciaal, omdat het toezicht dan efficiënt en doelmatig is. Tegelijkertijd ontslaat toezicht het bedrijfsleven nooit van een eigen zorgplicht voor dieren. Sterker nog: het is belangrijk dat de sector meer verantwoordelijkheid neemt om overtredingen tegen te gaan. En die verantwoordelijkheid gaat verder dan wat direct zichtbaar is binnen de grenzen van het eigen bedrijf. Het gaat om het nemen van verantwoordelijkheid in de gehele keten.

In deze position paper schetst de NVWA op verzoek van de vaste commissie voor LVVN:

- De goede en minder goede aspecten van deze voorstellen
- De verbeterpunten voor deze voorstellen

Wat is nodig voor effectief toezicht?



Om effectief en doelmatig toezicht te houden heeft de NVWA handhaafbare, uitvoerbare en fraudebestendige regelgeving nodig. Dat betekent onder meer dat normen zo geformuleerd moeten worden dat voor iedereen duidelijk is wat van hen verwacht wordt en dus helder is wanneer de wet wel en niet nageleefd wordt. Daarnaast is van belang dat normen zo concreet mogelijk geformuleerd worden en dat ze ook daadwerkelijk leiden tot het voorkomen van — in dit geval onder andere — welzijnsproblemen. De NVWA denkt graag mee over de ontwikkeling of herziening van regelgeving, zodat handhaafbare en uitvoerbare regelgeving tot stand komt.

Wat zijn goede aspecten en wat zijn verbeterpunten?



Welzijn en traceerbaarheid van honden en katten

- De conceptverordening draagt bij aan het beter kunnen beheersen van risico's voor dierenwelzijn, diergezondheid, volksgezondheid en andere risico's die samenhangen met internationale handel in honden en katten. Goede stappen worden gezet voor dierenwelzijn bij huisvesting, verzorging en fokkerij, geüniformeerd over de lidstaten.
- Deze conceptverordening geeft de NVWA betere handvatten voor toezicht en handhaving. Een aantal normen is concreter dan de huidige nationale regelgeving en daarmee goed handhaafbaar. Daarbij is voor de NVWA een nadere invulling van een aantal andere normen noodzakelijk, zoals bijvoorbeeld het minimaliseren van het risico op het fokken van dieren met eigenschappen die nadelig zijn voor hun welzijn.
- Het illegaal handelen in honden en katten — over grenzen heen — wordt beter controleerbaar. Tegelijkertijd hebben straks alle lidstaten een eigen identificatie- en registratiedatabase, waarbij goed geborgd moet worden dat alle systemen de informatie correct met elkaar uitwisselen en dat duidelijk is waar welke informatie geregistreerd moet worden.



Transport van dieren

- De uitvoerbaarheid van het voorstel is op grote lijnen vergelijkbaar met de huidige verordening. Dat geldt niet voor alle normen, zoals bijvoorbeeld de uitvoering van controles op onderdelen van een transport dat op het grondgebied van een derde land plaatsvindt. Op dit moment is dit niet uitvoerbaar, omdat bijvoorbeeld onduidelijk is hoe de inrichting van controleposten in derde landen getoetst moet worden.
- In het voorstel blijft ruimte om de handhaafbaarheid structureel te verbeteren. Zoals eerder gezegd bieden heldere en concrete normen de beste garantie op naleving en handhaafbaarheid. Met het nieuwe voorstel blijft het bijvoorbeeld voor ondernemer én toezichthouder lastig om vast te stellen of een dier wel of niet transportwaardig is. Om de handhaafbaarheid en daarmee het dierenwelzijn tijdens transport te bevorderen moeten bepaalde normen meer concreet worden en niet alleen afhankelijk zijn van pijn of lijden van het dier.
- Het toezicht met betrekking tot de omgang met dieren tijdens het transport is alleen mogelijk via fysiek toezicht. De nadruk ligt daardoor op heterdaadbevindingen, wat de pakkans aanzienlijk verkleint. De NVWA is namelijk lang niet bij alle transporten en alle facetten van transport aanwezig. Om tijdens een fysieke controle inbreuken op dierenwelzijn met voldoende bewijskracht vast te stellen, zijn daarbij concrete beoordelingscriteria nodig. Dat is bijvoorbeeld voor hitte- en koudestress nog onvoldoende ingevuld.
- In de Verordening ziet de NVWA graag voldoende ruimte voor innovatieve toezichtmethoden en digitale ontwikkelingen, om effectiever toezicht te kunnen houden. Een voorbeeld is sensortoezicht aangevuld met *Smart AI*-toepassingen: een transitie van zintuiglijk naar digitaal waarnemen of van fysiek — incidenteel — inspecteren naar digitaal monitoren. Regelgeving kan bedrijven aanmoedigen om door gebruik van bijvoorbeeld sensortechnologie en inzet van camera's zelf het dierenwelzijn beter te borgen.
- De NVWA pleit ervoor de totstandkoming van de transportverordening maximaal te benutten om met beter handhaafbare en uitvoerbare regelgeving het welzijn van dieren tijdens transport structureel en substantieel te verbeteren.